

На порядку денному – безпека життєдіяльності

[Є. Ящеріцин, ст. викладач каф. «ОП та НС» НТУ «ХПІ»]

#2-3 от 15.02.2011

II Міжнародна науково-методична конференція «Безпека людини у сучасних умовах» була проведена в НТУ «ХПІ» у рік святкування 125-річчя нашого університету.

2–3 грудня 2010 року на базі Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» було проведено Міжнародну науково-методичну конференцію «Безпека людини у сучасних умовах». Її організаторами були Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України, НТУ «ХПІ», Головне управління освіти і науки Харківської обласної держадміністрації, Рада ректорів Харківського вузівського центру, Європейська асоціація з безпеки, Академія безпеки та основи здоров'я, Спілка фахівців з питань безпеки життєдіяльності (м. Харків).

У конференції взяли участь 219 фахівців з 31 вищого навчального закладу, 8 установ та організацій, було заслухано 156 доповідей, у тому числі 48 – за участю магістрів, студентів і аспірантів.

Під час роботи конференції співробітниками науково-технічної бібліотеки НТУ «ХПІ» – завідувачем відділу Н. В. Непран та головним бібліографом В. І. Куліш – була проведена виставка видань із фондів бібліотеки, у яких розглядалися питання безпеки життєдіяльності. Серед цих книг були і справжні раритети – видання кінця XIX та початку XX століть, наприклад, 1913 року «Охрана труда в промышленных предприятиях» (1913 р.) під редакцією інженера А. А. Пресса, вступну статтю до якого «К вопросу об охране труда» написав заслужений професор В. Л. Кирпичов – засновник і перший директор нашого університету.

На пленарному засіданні відбулось урочисте нагородження переможців III Міжнародної студентської олімпіади з безпеки життєдіяльності, організаційний комітет якої очолював Я. Я. Болюбаш – директор департаменту вищої освіти Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України. Заступник голови оргкомітету олімпіади, ректор НТУ «ХПІ», професор Л. Л. ТОВАЖНЯНСЬКИЙ вручив нагороди переможцям. Ними стали І. Шпак (I місце, НТУ «ХПІ»), К. Гура (II місце, м. Київ), Ю. Горяєва (III місце, м. Суми). Інші учасники отримали заохочувальні грамоти.

У матеріалах II Міжнародної науково-методичної конференції «Безпека людини у сучасних умовах» розглянуті питання, пов'язані з проблемами безпеки підприємств, сільського господарства, транспорту та навколишнього середовища, безпеки людини у сучасних умовах, моніторингу довкілля, ролі інформаційних та експертних систем у вирішенні питань безпеки життєдіяльності, а також обговорювалась робота спілки фахівців з питань БЖД у Харкові. Заслухавши та обговоривши пленарні й секційні доповіді, учасники конференції відзначили важливість та пріоритетність питань безпеки життєдіяльності людини у сучасних умовах. Важливість вирішення цих проблем зростає у світлі світової економічної кризи та відсутності сталого розвитку держави.

Уряд України намагається розв'язати проблеми підвищення безпеки людини, але заходи, які застосовуються, неефективні та не мають суттєвих позитивних результатів. За останні роки спостерігається тенденція скорочення кількості годин, відведених на вивчення дисциплін із напрямку безпеки людини, та зменшення кількості таких дисциплін взагалі. А. В.

Русаловський (м. Київ) у своїй доповіді розповів про останні кроки органів державного управління у галузі охорони праці. Одним із цих кроків, спрямованих на покращення стану навчального процесу з охорони праці, є спільний наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України, Міністерства з питань надзвичайних ситуацій і в справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи та Державного комітету з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду від 21. 10. 2010 № 969/922/216 «Про організацію та вдосконалення навчання з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності та цивільного захисту у вищих навчальних закладах України». При цьому А. В. Русаловський відзначив, «що нарешті ми отримуємо нормативно-правовий акт, яким регулюються основні параметри навчання студентів із питань виробничої, позавиробничої безпеки та безпеки у надзвичайних ситуаціях техногенного та природного характеру». Звичайно, навіть цей документ не є досконалим, тому доповідач окреслив шляхи подальшого покращення існуючого стану при викладанні дисциплін, споріднених із охороною праці.

Голова Співки фахівців з питань БЖД, професор В. В. Березуцький провів аналіз сучасної ситуації в Україні та світі, відзначивши, що «загальна кількість надзвичайних ситуацій зменшилась на 8 %. Протягом 2010 року простежується тенденція до зменшення кількості загиблих та постраждалих в надзвичайних ситуаціях (НС) (порівняно із аналогічним періодом 2009 року зменшення на 9 та 60 % відповідно)». Найбільша кількість загиблих та постраждалих, як і в попередні роки, реєструється внаслідок транспортних аварій, пожеж та надзвичайних ситуацій, пов'язаних з отруєннями та інфекційними захворюваннями людей. Зміни у кількості надзвичайних ситуацій за класами, порівняно з аналогічним періодом минулого року, такі: НС техногенного характеру – з 109 до 96 (на 12%); НС природного характеру – з 91 до 88 (на 3%); НС соціально-політичного характеру – з 15 до 14 (на 7%). Особливу увагу, зазначив професор В. В. Березуцький, кафедра «Охорона праці та навколишнього середовища» приділила проведенню у червні 2010 року в НТУ «ХПІ» III Міжнародної студентської олімпіади з безпеки життєдіяльності. Проходила вона в режимі інтернет-олімпіади. Слід відзначити, що ця історична не тільки для України, а й для світу, подія відбулася завдяки підтримці ректора нашого університету, професора Л. Л.

Товажнянського та завідувача сектору Інституту інноваційних технологій і змісту освіти Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України Н. В. Журавльової. В олімпіаді взяли участь 26 учасників (у 2009 – 15 учасників) із 11 вищих навчальних закладів з п'яти країн світу: України, Росії, США, Ірану, Великобританії. Після завершення олімпіади координатор, професор В. В. Березуцький провів нараду із членами Міжнародного журі у Києві, де остаточно підвели підсумки та визначили переможців: I місце – І. Шпак (НТУ «ХПІ»), II місце – К. Гура (м. Київ), III місце – Ю. Горяєва (м. Суми), IV місце – О. Летечевський (м. Одеса). У командній першості I місце посіла збірна команда України, II – Росія, III – США.

Як бачимо, рівень підготовки іноземних студентів поступається рівню знань студентів

України, які краще підготовлені з дисципліни та напрямку «Безпека людини». Та все ж необхідно підключити Міністерство закордонних справ України до розповсюдження інформації через посольства країн Європи та інших країн щодо участі студентів у IV Міжнародній студентській інтернет-олімпіаді. Багато університетів звертали увагу на те, що без розпорядження відповідного міністерства своєї країни вони не можуть взяти участь у такому заході, навіть при наявності договорів між університетами. А з метою координації освітньо-наукової діяльності вузів України, що готують фахівців із напрямку БЖДЛ, учасники конференції вважають за доцільне продовжити практику проведення науково-методичних конференцій «Безпека людини в сучасних умовах», причому Спілка фахівців буде ініціювати проведення наступної конференції теж у НТУ «ХПІ».

Учасники конференції постановили зосередити увагу на розвитку та укріпленні контактів із фахівцями з безпеки життєдіяльності та асоціаціями, які працюють у Харкові та його регіоні, в інших містах та регіонах України, у інших країнах. Зважаючи на міжнародне значення вирішення проблеми безпеки життєдіяльності людини, необхідно знайти державні механізми залучення спонсорів, які б допомогли фінансово у проведенні IV Міжнародної студентської олімпіади, та засобів, що змогли б висвітлити на належному рівні ініціативу МОН України, щодо конкретних заходів з питань покращення безпеки людини у світі.

Відбулось урочисте нагородження значної кількості учасників конференції, у тому числі студентів та аспірантів, грамотами Спілки фахівців з питань безпеки життєдіяльності.

За дорученням Спілки фахівців з безпеки життєдіяльності,

Є. Ящерицин, ст. викладач каф. «ОП та НС» НТУ «ХПІ»